

UVODNO SLOVO (umnoženi identitet)

Da nije bilo nakladničkog poticaja (otprilike u znaku: »Pa već toliki mlađi zaokružuju svoje pjesničke opuse!«), zasigurno bih analogan odabir odgađao za još koju godinu, ako ne do – ipak neželjene – postumnosti u tuđoj »režiji«.

Doista, na stanovit način paradoksalno je što se u mojoj bibliografiji nalazi vlastiti odabir na talijanskome (*Poesie*, Bologna, 2002), odnosno 75% tuđi, a 25% (odoka) autorski na španjolskom (*El emigrante y otros poemas*, Santiago de Chile, 2014). Ipak, protivno »retušu« u naslovu ključnog ciklusa *El emigrante de la lengua* (gdje mi je – neuputno – prijedlog *en* preinačen u *de*), nisam *nikad* »iselio« *iz* materinskog hrvatskog, nego tek »use-ljavao« *u* paralelan talijanski (četiri zbirke) i iznimno španjolski (dok na francuskom preostaje tek ponešto pisama). Vjerljivo sam, stoga, manje prevoden, jer gdje me se u inozemstvu primjećivalo, »pokrivale« su moguću tuđu znatiželju moje umnožene autorske varijante, pored epistolarne i usmene »nazočnosti«.

Glede hrvatskog – kad je riječ o stihovima, pjesmama u prozi, lirskoj prozi i mislima – pratio me godinama dojam da je ono glavno još preda mnom, pa nisam srljao u »zatvaranje« opusa. Uzdam se, dapače, da će on (bude li mi poklonjeno dodatno vrijeme, Mascioni bi rekao sportski »produžetci«!) još ponešto rasti.

Bez obzira na zadržanu podžanrovsku raznolikost, nisam ipak želio pretjerati antologiziranjem svega do rasuća. Tako se objašnjavaju (osobno i opravdavaju) četiri izostavljene lirske proze, tiskane u splitskim »Mogućnostima« (tri putopisne i jedna eg-

zistencijalističko-vojnička) između 1965. i 1970, iz kojih bi se – hoteći – dalo »spasiti« i ponešto pjesničkih ulomaka, naravno ne sasvim iz časopisa (gdje se nisu uvijek poštivali razmaci, a bilo je i pogrešaka i izostavljanja), nego iz fascikla u kojem su one dotjerivane (do 1972) i ondje napuštene! Stoga, priznajem svoj *pravi* početak od *Aerolita*, datiranih od 1969. nadalje, a objavljenih (ne prebrzo!) u mojoj 44. godini.

Druga su dva izostavljanja kasnija, a tiču se narativne poezije, točnije »poematičnog daha«, nepodesnog za »rezove« (premda je to učinjeno, zbog stanovite aktualnosti, u talijanskom odabiru, a Gio Ferri se kao uvodničar zadržao baš na tim primjerima). Naime, riječ je o maloj poemi *Mletački capriccio* (iz knjižnice *Diptih*, Naklada DM, Zagreb, 1998), napisanoj 1993–1994, u jeku Domovinskog rata, odnosno verbalnih dvoboja na međunarodnoj sceni. Iako znatno kraća, *Korzika*, tiskana jedino u »Republici« (br. 1–2/2001), datirana prethodne godine, a vezana uz jedini simpozij na kojem sam sudjelovao u Francuskoj!), draga mi je kao osobni nagovještaj – uskoro i prvi put – dosegnutog iberskog Zapada.

U najvećoj sam dilemi pak bio glede *Tanke crte*, zbog njezina dnevničkog karaktera. Birajući iz tog djela samo iscrtkanu povezanost s bliskom osobom (pri čemu su se unatrag ukrižavala i sva naša predbolnička vremena), žrtvovao sam druge »niti« i osobito (ne bez žaljenja) ulomke vezane uz pretke, koji bi prestrukturirano (možda i uz dopune iz drugih knjiga) mogli tvoriti neku zasebnu, manju cjelinu, da ne kažem *sagu*.

Žanrovski, izmjenjivanje aforizama sa stihovima i pjesmom u prozi nemalo je čudilo neke kolege (ipak ni izdaleka toliko koliko moji »grafizmi« iz 1970. i kolaži od 2014. nadalje! – vidi: časopis »15 dana«, br. 3–4/2015, nakon izložbe u »Europskom domu«), pa u tome smislu moram posegnuti za višestrukim pokrićem. Onkraj misli Leonarda da Vinci (uspit i *nehotičnog*

pretka pjesme u prozi) i lirizma mnogih francuskih mislilaca (spomenut ču tek Pascala i Jouberta) aforizme su pisali u 20. stoljeću i pjesnici poput Jiméneza i Bergamína, također »moga« Vlade Gotovca (prijevod na talijanski), sve do talijanskih vršnjaka i mlađih (Zeichen, Maura del Serra, Vivianieva »aforistička« poezija).

Konstatacijom da se u hrvatskom pjesništvu možda odviše osjećalo, a premalo mislilo (osim u metaforama!), nadam se da neću nikoga (živog) povrijediti. Ali problem je danas drugi: naime, da se piše *s konkretnog*, a ne (globalizaciji udvorno ususret!?) s bezličnog mjesta. Gdje god se ono nalazilo. Uostalom, u romanским se zemljama moglo »susresti« Nemčića-Gostovinskoga, Kamova i Matoša, te doslovno Ivšića...

(ožujak 2017)

Autor